

Les consultes no són l'eina adequada per adreçar la qüestió dels correbous

Abans de posar dates per celebrar consultes –vinculants o no– sobre els correbous, cal que ens preguntem si aquestes són l'instrument adequat per decidir sobre l'abolició o la permanència dels correbous. Tot i que les consultes presenten el benefici de ser una forma de democràcia directa i d'apoderament de la ciutadania, això no vol dir que tots els problemes socials del nostre voltant puguin ser abordats des d'aquest angle. Per suposat, molts d'aquests poden ser resolts per aquesta via, però n'hi ha d'altres –com defensaré en el cas dels correbous– que a causa del seu context particular no encaixen amb aquesta eina democràtica. Això no vol dir renunciar a les consultes com a eina democràtica, ni molt menys, sinó que senzillament va sobre utilitzar-les quan escauen.

Hi ha una sèrie d'obstacles a la nostra ment que dificulten que entenguem per què les consultes no són la forma adequada per adreçar la qüestió dels correbous. Aquests tenen a veure principalment amb el context en què aquestes es proposen, o amb altres factors, com l'estatus actual dels bous com a mercaderies i propietat privada, per exemple. Per al cas que ens ocupa, hi ha un primer aspecte que és extremament important de tenir en compte, i és que el plantejament d'u-

na consulta sobre els correbous no és una qüestió ni exclusivament humana ni que principalment afecti els humans, sinó que els qui es veuen principalment afectats per l'abolició o la permanència dels correbous són els bous. Reconèixer això és un primer pas per adonar-se que el debat sobre els correbous no és una disputa entre les preferències o els gustos de dos grups humans sobre les seves activitats humanes –com pretén emmarcar-lo la taumàquia– com si els correbous fossin el mateix que el *cosso iris* o els jocs de bitlles i petanca. La taumàquia intenta emascarar aquesta realitat, esborrant els bous com a víctimes dels correbous, i es presenten ells mateixos –ramaders i afició, per exemple– com a víctimes, alhora que neguen que els correbous suposin res de negatiu per als bous. Aquest enfocament, que suggereix que els correbous són una qüestió de gustos –a l'estil de “si no t'agrada, no hi vagis”–, serveixen al propòsit de desviar la conversa sobre el debat que realment importa: si la utilització d'altres animals per al benefici dels humans i el perjudici dels primers –com en el cas dels correbous– és permisible o no.

El motiu principal pel qual les consultes no són adients per decidir sobre el futur dels correbous és perquè estem decidint sobre una qüestió on hi

ha en joc la continuació de la violència cap als bous. Un referèndum sobre els correbous no és equivalent a una consulta sobre un canvi en el model de recollida de residus del nostre municipi o sobre el *cosso iris*. Una consulta sobre els correbous és una forma de permetre que hi hagi la possibilitat que els humans continuem exercint una tirania del tot injustificable cap als bous. Aquest és un problema real que també afecta diversos grups humans, com en el cas de l'avortament o el de la legalització del matrimoni LGTBI arreu del món, per posar un parell d'exemples actuals. Quina seria la rellevància de sotmetre a una consulta –on tota la població pot votar– si una dona té dret a avortar o si dues persones que no encaixen en l'anacrònic model patriarcal de matrimoni home-dona es poden casar? Aquests consultes no serien justes, ja que ni els homes tenim cap dret a decidir si les dones poden avortar, ni les persones homosexuals tenen dret a evitar que es legalitzi el matrimoni LGTBI enlloc. En el cas dels bous, els humans no tenim cap potestat per utilitzar-los per al nostre benefici ni per decidir si els continuem utilitzant en els correbous.

En totes aquestes situacions, el que estem fent és sotmetre drets fonamentals –que haurien de protegir uns de-

terminats individus– a una votació pública que pot acabar amb greus afectacions per a ells. I el que és més greu és que bona part del cens electoral estaria format per persones que no es veurien afectades de cap manera significativa independentment del resultat d'aquesta, la qual cosa sembla més pròpia de l'autoritarisme que no pas de la democràcia. Quan parlem sobre una qüestió que afecta drets fonamentals sobre el propi cos, no pot haver lloc per a cap votació pública; l'únic camí que podem seguir per parlar de justícia és el del reconeixement i la protecció d'aquests drets vitals.

Tot i que els bous avui en dia són per damunt de tot la propietat privada d'algú i mercaderies per obtenir benefici econòmic, aquesta idea ha de ser desafiada. Tractar els bous com a recursos és incompatible amb el reconeixement de la seva condició d'animals sentients (1) i dels drets fonamentals que els haurien de protegir de la violència que els humans exercim cap a ells. En un escenari ideal, si poguéssim triar, el que voldríem es poder escoltar què volen els bous, però com tots sabem això no és possible. Què hauríem de fer davant aquesta situació? Actualment, ens aprofitem de la vulnerabilitat dels bous i de la seva impotència per sotmetre'ls als nostres desitjos i fer tot el que vulguem amb

Josep Moreno Mulet
biòleg ambiental i fotògraf

ells per al nostre benefici. El que els bous necessiten és que ens prenguem la seva situació seriosament, de la forma més objectiva possible, i que fem un exercici d'empatia. Els bous fan tot el que està al seu abast per mostrar-nos què volen: es resisteixen a pujar als camions, criden en ser embolats i ocasionalment s'escapen de les places. Els bous no necessiten consultes sobre els correbous. Els bous necessiten que els correbous siguin abolits i que la conversa que tinguem es mogui cap a la pregunta: com podem garantir el benestar dels bous en coexistència amb els humans sense cap mena d'explotació?

1: el terme *sentient* està començant a ser utilitzat en textos filosòfics en català sobre ètica animal, com per exemple al llibre *Manifest Animalista*, de Corine Pelluchon, i fa referència a la condició que tenen alguns animals com a éssers capaços de gaudir i patir, és a dir, de ser afectats positivament o negativament pel que els passa.